

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra UDEN HOVED OG HALE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 165. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203109414288/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

ACTUS II. SCENÆ 7-8.

alting for mig, Nøk, Varulv, Hælhest, Nisse, Marre, og alt hvad jeg troede tilforn, saa at jeg nu troer lige saa lidt som min Broer Leander.

HAAGEN. Ach Himmel! hvad er dog dette? han troer hverken Varulv eller Nisse eller Diævel. Ach Herre! jeg troer I er forbyttet.

Roland løber efter ham med sin Stok.

SCEN. 8.

Henrich. Leander.

HENRICH. Jeg faaer vist en Ulykke, jeg har været saa længe borte, men jeg kunde min Troe ikke faae Dantze-Skoene for færdig. Skoemagere ere vel got ærligt Folk, men det er noget menneskeligt hos dem, at de gjerne lyver; Herrens Skoemager er, min Troe, saa habil derudi, som han kunde have været fod midt i Kloster-Stræde i Kiøbenhavn. Skræddere og Skoemagere maa endelig have nogle Siæle og Saligheder i Reserve, ellers maatte jo Fanden længe siden have gjort Ende paa dem. Dog jeg Taasse, jeg staaer her og snakker hen i Taaget, jeg erindrer ikke, at der er ingen Diævel til. Af de Tanker er min Herre Leander, af de Tanker er jeg og med for Selskabs skyld. Naar Tienneren er som hans Herre, og Discipelen som hans Mester, saa er han fuldkommen. Hvad vil jeg Stympet, som kand hverken læse eller skrive, randsage udi Religions-Sager? Naar jeg troer, hvad min Herre troer, saa synes mig jeg har en god Samvittighed. Jeg seer alle andre Folk gjør det samme: Cardinaler og Bisper troer, hvad Paven troer, Hofmænd, hvad Keisere, Konger og Førster troer, Borgere, hvad Bornester og Raad troer, Bønder, hvad Fogder troer, og Fogden igien, hvad Herren paa Hovedgaarden troer. Man merker jo, at, naar en Første blir Catholsk, saa blir og Hofmændene Catholske; Som Herremændene paa Landet, saa Ridfogderne, saa Bønderne. Jeg har for min Part nu ingen anden Troe, end

UDEN HOVED OG HALE

at Nille er en Skiøge, thi den Troe fik jeg i Hænderne sidst, da jeg agerede Diævel. Det var en forbandet Historie; men jeg legger den paa Hiertet, jeg vil ikke agte det Skarn meere. Men hvad er det jeg her seer? Hvor kommer det, at Herren ligger saa paa Gulvet?

LEANDER. Henrich! kom og hielp mig op igien, og sæt mig ned paa Lehne-Stolen. Jeg har været besvømmet.

HENRICH. Vil ikke Herren strax tage Dantze-Skoene paa sig? Kløkken er alt 4re.

LEANDER. Ney Henrich! der blir ingen Dantzen af i Aften.

HENRICH. Er det da opsat?

LEANDER. Enten det er opsat eller ey, saa kommer jeg der ikke. Jeg vil blive hjemme og fordrive Tiden med min Broer Roland i Aften.

HENRICH. Saa begierer jeg ikke at være tilstæde; thi det vil gaac løs paa Disputeren, som det pleyer.

LEANDER. Jeg haaber, der skal ingen Disputer reyse sig imellem os herefter.

HENRICH. Har han da ladet fare sin Overtroe? Omgaaes han da ikke meer med de gamle Pulver-Hexer som tilforn?

LEANDER. Tag dig vare, hvad du siger; Kald ikke slige Gudfrygtige Matroner for Hexer. Gid jeg havde den Adgang til dem, som min Broer, men jeg er ikke værd at omgaaes med dem.

HENRICH. Herren kand holde temmelig Müner, naar han skiemter. Vil I have Kundskab med de Kiellinger, kand I let bekomme den; thi det koster kun at spendere en Pegel Finkel-Jochum paa dem, saa kand man faae dem at ride hid paa Koste-Skafte.

LEANDER. Tal ikke saadant, Henrich! Du kand derud-over geraade i Ulykke: Har du ikke hørt, hvorledes det gik Christoffer Hansen, der skieldte en saadan Prophetisk Matrone for Hex? Hun havde ikke saa snart vendt Ryggen fra ham, førend han brød sit Been paa Trappen.

HENRICH. Jeg veed, min Troe, ikke, om Herren skiem-